

Seat No. : 10158

MM-129

March-2019

M.Com., Sem.-IV

508 : Risk Management

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) ધંધાકીય જોખમ એટલે શું ? જોખમ સામેની કામગીરીની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
- (1) જોખમ પડતરનો ખ્યાલ સમજાવો. 7
(2) જોખમ સંચાલનની વ્યાખ્યા આપી તેના ઉદ્દેશો જણાવો. 7
- (b) દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) ધંધાકીય એકમનું નાણાકીય જોખમ નાણાકીય _____ સાથે સંકળાયેલું છે.
(a) માળખા (b) નિર્ણય
(c) નીતિ (d) આયોજન
- (2) બજાર જોખમ _____ માં આવતા ફેરફાર સાથે જોડાયેલ છે.
(a) રોકાણકારનું વલણ (b) જાહેરાત
(c) ઉત્પાદન (d) પ્રસિદ્ધિ
- (3) _____ ધંધાકીય જોખમનું કારણ નથી.
(a) જીવન ધોરણ (b) કુદરતી આપત્તિ
(c) ફેશનમાં ફેરફાર (d) હરિકાઈ
- (4) ધંધાની અનિશ્ચિતતામાં _____ નો સમાવેશ થતો નથી.
(a) ઉત્પાદન પ્રક્રિયા (b) સરકારની નીતિ
(c) નવા વિકલ્પની શોધ (d) ટેકનોલોજી
- (5) _____ જોખમ પડતરનો ઘટક છે.
(a) અપેક્ષિત નુકશાન (b) પેકિંગ પડતર
(c) ઉત્પાદન પડતર (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (6) વીમો એ આદર્શ જોખમ નાણાવ્યવસ્થાનું _____ તીવ્રતા અને _____ પુનરાવર્તન માટેનું સાધન છે.
(a) ઉંચી-નીચી (b) ઉંચી-ઉંચું
(c) નીચી-નીચું (d) નીચી-ઉંચું

2. (a) આંતરિક જોખમ નિર્દેશકો અને બાહ્ય જોખમ નિર્દેશકો વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

14

અથવા

(1) 'જોખમ મૂલ્ય' (VaR) વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

7

(2) 'જોખમ અંકુશ' વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

7

(b) દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર)

(1) _____ એ ભાવિ અને વર્તમાન પ્રવૃત્તિઓનું જોખમ આવરી લે છે.

(a) પ્રત્યાઘાતી જોખમ દૂર કરવું

(b) રક્ષણાત્મક જોખમ દૂર કરવું

(c) (a) અને (b) બંને

(d) આમાંથી એકપણ નહીં

(2) _____ પદ્ધતિઓ નાણાકીય અસરની તીવ્રતા ઘટાડે છે.

(a) નુકશાન અટકાવવું (b) નુકશાન લઘુત્તમીકરણ

(c) (a) અને (b) બંને (d) આમાંથી એકપણ નહીં

(3) _____ માનવ સર્જિત બાહ્ય જોખમ નિર્દેશક છે.

(a) ધરતીકંપ (b) આતંકવાદ

(c) પૂર (d) કુદરતી આપત્તિ

(4) _____ જોખમ સંપર્ક અને ક્રિયાત્મક કારણોની યાદીમાં સૌથી સરળ સ્વરૂપ છે.

(a) પડકાર વિશ્લેષણ (b) તપાસયાદી

(c) ઘટના વિશ્લેષણ (d) ફ્લોચાર્ટ

(5) દ્વિચક્રી વાહનોના ડ્રાઈવર માટે ફરજિયાત હેલ્મેટ એ નુકશાન _____ માટેનું પગલું છે.

(a) નિવારણ (b) નિવારણ અને ઘટાડો

(c) ઘટાડો (d) આમાંનું એકપણ નહિ

(6) મોટાભાગના જોખમો વ્યવસ્થાતંત્રની _____ ના જ હોય છે.

(a) નજીક (b) અંદર

(c) બહાર (d) આમાંથી એકપણ નહિ

3. (a) જોખમ નાણાં વ્યવસ્થાનો અર્થ અને પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14

અથવા

(1) 'જોખમ ફેરબદલીના સાધન તરફ વીમો' ની ચર્ચા કરો. 7

(2) જોખમ નાણાને અસર કરતાં બાહ્ય પરિબલો સમજાવો. 7

(b) દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

(1) નાણાકીય જોખમમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.

(a) ટેકનોલોજીનું જોખમ (b) કુદરતી જોખમ

(c) વ્યાજનું જોખમ (d) આમાંના બધા જ

(2) _____ વીમાનો કાયદો છે.

(a) નુકશાન અટકાવવું (b) ચિંતામાં ઘટાડો

(c) (a) અને (b) બંને (d) આમાંથી એકપણ નહિ

(3) ભારતમાં વીમાના ધંધાનું નિયમન _____ કરે છે.

(a) IFCI (b) IDBI

(c) IRDA (d) SEBI

(4) _____ ઓછી ઉચ્ચતા ઓછું પુનરાવર્તનના કિસ્સામાં થાય છે.

(a) હેજિંગ (b) વીમો

(c) રિટિન્શન (d) આમાંથી એકપણ નહિ

(5) ફૂલાવાના જોખમની ફેરબદલી ત્રીજા પક્ષ પર થાય તેને _____ કહે છે.

(a) વીમો (b) રિટિન્શન

(c) હેજિંગ (d) આમાંથી એકપણ નહિ

4. (a) જોખમ જાળવણીનો અર્થ આપી જોખમ જાળવણી કરવાના કાયદાઓ જણાવો. 14

અથવા

(1) સાહસ જોખમ સંચાલન અંગે ટૂંકનોંધ લખો. 7

(2) સમગ્ર જોખમ સંચાલન વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 7

(b) દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ)

(1) જોખમ ધારણ કરવું (RBK Retention) એ _____ તરીકે પણ ઓળખી શકાય છે.

- (a) જોખમ ઘટાડા (b) જોખમ ફેરબદલી
(c) જોખમ સર્જક (d) સ્વ-વીમા

(2) જોખમ સંચાલનની પ્રવૃત્તિઓ _____ દ્વારા સંચાલિત થાય છે.

- (a) કોર્પોરેટ ટીમ (b) નાણાકીય મેનેજર
(c) વિભાગીય મેનેજર (d) જોખમ મેનેજર

(3) સંકલિત જોખમ સંચાલન _____ માં આવશ્યક છે.

- (a) સેવા (b) ઉદ્યોગ
(c) ખેતીવાડી (d) આ બધા જ

(4) નાણાકીય જોખમના ઉપાયોમાં _____ મહત્વના છે.

- (a) હેજિંગ પદ્ધતિ (b) ભાવિ કરારો
(c) નાણાકીય ડેરીવેટીવ્ઝ (d) આ બધા જ

(5) _____ એ જોખમ ધારણ કરવાની મર્યાદા છે.

- (a) વધુ ખર્ચની શક્યતા (b) ઉચ્ચ કરવેરા
(c) વધુ નુકશાન (d) આ બધા જ

Seat No. : _____

MM-129

March-2019

M.Com., Sem.-IV

508 : Risk Management

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) What is Business Risk ? Discuss various methods of handling risk. 14

OR

(1) Explain the concept of 'Cost of risk'. 7

(2) Define Risk Management and state its objectives. 7

(b) Select appropriate answer from alternatives given : (Any four) 4

(1) Financial Risk of business associated with the financial _____.

(a) Structure (b) Decision

(c) Policy (d) Planning

(2) Market Risk is associated with the change in _____.

(a) Investor's attitude (b) Advertisement

(c) Production (d) Publicity

(3) _____ is not a cause of Business risk.

(a) Standard of living (b) Natural Calamities

(c) Change in fashion (d) Competition

(4) Uncertainties of Business does not include _____.

(a) Production Process

(b) Govt. Policies

(c) Invention of New Substitute

(d) Technology

(5) _____ is the component of cost of Risk.

(a) Expected losses (b) Packing cost

(c) Production cost (d) None of these

(6) Insurance is an ideal risk financing tool for _____ severity and _____ frequency.

(a) High, Low (b) High, High

(c) Low, Low (d) Low, High

2. (a) Distinguish between the internal risk exposures and external risk exposures. 14

OR

(1) Write short note on 'Value of Risk'. (VaR) 7

(2) Write short note on 'Risk Control'. 7

(b) Select appropriate answer from alternatives given : (Any four) 4

(1) _____ covers risk from both present and future activities.

- (a) Reactive Avoidance
- (b) Proactive Avoidance
- (c) Both (a) and (b)
- (d) None of these

(2) _____ methods are used to reduce the severity of financial impact.

- (a) Loss Prevention (b) Loss Minimization
- (c) Both (a) and (b) (d) None of these

(3) _____ is the human oriented external risk exposure.

- (a) Earthquake (b) Terrorism
- (c) Flood (d) Natural calamity

(4) _____ is the simplest form of listing the risk exposures and operative causes.

- (a) Threat analysis (b) Check-list
- (c) Event Analysis (d) Flow-chart

(5) Compulsory Helmet for two-wheeler driver is a loss _____ measures.

- (a) Prevention (b) Prevention and Minimization
- (c) Minimization (d) None of these

(6) The majority of risks lies _____ the organization.

- (a) near (b) within
- (c) outside (d) None of these

3. (a) Explain the meaning and techniques of Risk financing. 14

OR

- (1) Discuss on 'Insurance as a risk transfer tool'. 7
- (2) Explain the external factors affecting risk financing. 7
- (b) Select appropriate answer from alternatives given : (Any three) 3
- (1) Financial risk includes ____.
- (a) Technological Risk (b) Natural Risk
(c) Interest Risk (d) All of these
- (2) ____ is a benefit of Insurance.
- (a) Loss Prevention (b) Reduction of worry
(c) Both (a) and (b) (d) None of these
- (3) The Insurance business is regulated by ____ in India.
- (a) IFCI (b) IDBI
(c) IRDA (d) SEBI
- (4) ____ takes place in case of low severity low frequency risks.
- (a) Hedging (b) Insurance
(c) Retention (d) None of these
- (5) Risk of inflation is transferred to the third party is called ____.
- (a) Insurance (b) Retention
(c) Hedging (d) None of these

4. (a) Define risk retention and explain the benefits of risk retention. 14

OR

- (1) Write note on 'Enterprise risk management'. 7
- (2) Write short note on 'Aggregated risk management'. 7

(b) Select appropriate answer from alternatives given : (Any three)

- (1) Risk retention is also known as _____.
- (a) Risk reduction (b) Risk transfer
(c) Risk creation (d) Self-Insurance
- (2) The risk management activities are conducted by _____.
- (a) Corporate team (b) Finance Manager
(c) Departmental Manager (d) Risk Manager
- (3) Aggregated risk management is essential in _____ sector.
- (a) Service (b) Industry
(c) Agriculture (d) All of these
- (4) The treatment of financial risk requires the importance of _____.
- (a) Hedging techniques (b) Future Contracts
(c) Financial derivatives (d) All of these
- (5) _____ is the limitation of Risk Retention.
- (a) Possibility of higher expense (b) Higher taxes
(c) Higher losses (d) All of these